DANYI ZOLTÁN

Európa

1

Beült a kocsiba a Terror Házánál, és elindult az Andrássy úton a Deák tér irányába, ekkor a kocsi órája szerint 12:55 volt, és az Oktogonon még sikerült átjutnia, de azután az első szemafornál meg kellett állnia, amiben semmi különös nem volt, máskor is állt már ennél a jelzőlámpánál, mondta, úgyhogy elsőre az se tűnt fel, hogy mintha most valamivel hosszabb ideig lenne piros, és csak miután harmadszor is sebességbe, majd megint üresbe váltott, akkor fordult meg a fejében, hogy ez a lámpa elromlott, de azután arra gondolt, hogy esetleg csak elkalandozott a figyelme, és nem vette észre a zöldet, ami viszont mégse tűnt valószínűnek, mondta, mivel az előtte álló autók se mozdultak meg, pedig ennyi idő alatt már legalább háromszor kellett volna zöldnek lennie, gondolta, és ebben a pillanatban a lámpa sárgára, majd zöldre váltott, és a kocsisor végre elindult, de csak két autónak sikerült átjutnia, a harmadiknak már nem, mert a lámpa megint pirosra váltott, és ő jobbra meg balra hajlongott a volán mögött, hátha sikerül kiderítenie, miért nem haladnak, de hiába hajlongott és hiába nyújtózkodott, csak fejeket és karokat és lábakat látott, mivel az átkelőn épp elindultak a gyalogosok, és ahogy nézte őket, valami kellemetlen szag ütötte meg az orrát.

2

Amikor megint előbbre álltak, egy kicsit balra húzódott a kocsival, hátha sikerül kiderítenie, miért nem halad a sor, de hiába hajlongott és hiába nyújtogatta a nyakát, nem látott mást, csak az egymásba érő autók sorát, meg a Nagymező utcánál a következő jelzőlámpát, amely még mindig zölden világított, de a nemzeti lobogókkal feldíszített Andrássy úton nem mozdultak az autók, mondta, úgyhogy egy ideig csak a fákat nézte, az egymásba kapaszkodó ágakat, és azokat a vékony, fekete huzalokat rajtuk, mondta, majd a sor egyszer csak megindult, egy-két autónyit előbbre gurultak, de azután ismét megálltak, és mivel kezdett már idegesítő lenni ez a döcögés, ezért arra gondolt, hogy a Nagymező utcánál visszafordul, vagy esetleg elkanyarodik balra, és átmegy a Király utcára, hátha a Király utcán könnyebben eljut a Körútra, hogy megvegye a füzetet, gondolta, amikor a Nagymező utcából egy rohadt meggyszínű troli vágtatott elő, átszelte az Andrássyt, és elhúzott a Moulin Rouge irányába, majd a jelzőlámpa zöldre váltott, a kocsisor megindult, és előrébb gurultak egy-két autónyit, aztán megálltak, az átkelőt elözönlötték a gyalogosok, és percekig megint nem látott mást, csak karokat, fejeket, lábakat nagy összevisszaságban, mondta, végül a gyalogosok tömege ritkulni kezdett, néhány késve érkező átszaladt még az úton, majd az átkelés abbamaradt, és a kocsik egy-két méternyit előbbre gurultak, és ekkor látta meg a Nagymező utca sarkán álló szemafor oszlopán a jelzőtáblát, hogy balra kanyarodni tilos, és akkor mérgében mindkét kezével a volánra ütött, mert mi a túróért nem szabad itt balra kanyarodni, közben a lámpa megint pirosra váltott, és jobbról is, balról is megindultak a gyalogosok, és egy újabb troli szelte át sebesen az Andrássy utat.

3

Nem baj, akkor majd elfordul jobbra, gondolta, de amikor néhány perc múlva megint előbbre gurult egy-két autónyival, akkor a Nagymező utca sarkán meglátta a másik útjelző táblát, amely szerint a BKV járműveit kivéve az utcába behajtani tilos, úgyhogy megint jó erősen rávágott a volánra, a fejbőre pedig bizseregni kezdett, mintha ezer hangya mászkálna rajta, mert úgy érezte, csapdába került, ráadásul a Nagymező utca bal sarkán egy rendőrautó állt, és így végképp nem hajthatott be jobbra, de nem kanyarodhatott el balra se, hogy a Király utca felé menjen tovább, mert ezek a nyavalyás rendőrök feltehetően csak arra vártak, hogy valakinél elszakadjon a film, és a tiltó jelzések ellenére elkanyarodjon balra vagy behajtson jobbra, mondta, és neki most egyáltalán nem volt kedve vitatkozni velük, úgyhogy maradnia kellett a dugóban, és közben csak a saját barom fejét szidhatta, amiért elfogadta a meghívást, és Pesten maradt, pedig jobb lett volna még az este tovább utaznia Újvidékre, gondolta, a lámpa ezalatt ismét zöldre váltott, a kocsisor megindult, és akkor szép lassan ő is átgurult az Andrássy meg a Nagymező utca kereszteződésén, nem kanyarodott el balra, nem fordult el jobbra, pedig a zászlókkal feldíszített Andrássy úton a helyzet egyre kilátástalanabbá vált, már a szembejövő két sávban is egymást érték az autók, és így többé már arra se volt mód, hogy esetleg szabálytalanul visszaforduljon a telt vonalon, abban bízva, hogy a rendőrök nem veszik észre, mondta, persze könnyen lehet, hogy ezek a zsaruk nem is a forgalmat figyelték, hanem csak a másnapi ünnepre vártak, amikor a kormányellenes tüntetők várhatóan ismét ellepik majd az Andrássy utat, hogy nagy zajjal végigvonuljanak a belvároson, és azután az Astoriánál vagy a Ferenciek terénél megütközzenek a rohamrendőrökkel, gondolta, és megint az a kellemetlen szag ütötte meg az orrát, a lámpa közben ismét zöldre váltott, de a kocsisor nem indult meg, és neki egyre csak az járt a fejében, hogy mekkora baromság volt Pesten maradnia, és hogy mennyivel jobb lett volna, ha rögtön tovább utazik Újvidékre, csak hát az igazság az, hogy amikor előző este megérkezett Splitből, valami miatt elérzékenyült, és kedve támadt sétálni egyet a Duna-parton, mondta, ami önmagában véve még nem lett volna rossz, és akár jól is elsülhetett volna a dolog, hiszen csak sétálni akart egyet a Duna-parton, de azután éppen ezzel a sétával szívatta meg magát, gondolta, és megint szarszagot érzett, úgyhogy a volán mellett lehajolt, és megnézte a cipőjét, de nem látszott rajta, hogy szarba lépett volna, mondta, az Andrássy utat közben megint elözönlötték a gyalogosok, és akkor egy ideig a karokat, a vállakat, a lábakat nézte, és jobb kéz felől a Budapest Bank plakátját is meglátta egy hirdetőoszlopon.

4

A Duna-parti lakás kulcsát még januárban kapta meg, amikor Dali megbízásából többször is Pestre kellett utaznia, hogy a villa falára kerülő kép pixeles tervrajzát elkészíttesse, mondta, ez a lakás a Nemzeti Színház környékén található, és a Dunára néz, úgyhogy azokon az estéken, amelyeket

ebben a lakásban töltött, mást se csinált, csak az ablakból a Dunát és a budai hegyeket nézte, ahogy aznap este is, mondta, amikor a sétából visszaért, és már akkor tudta, hogy mekkora hiba volt ez a séta, és hogy mekkora tévedés volt Pesten maradnia, mert annyira azért nem volt fáradt, hogy ne tudott volna elvezetni Újvidékig, de valamiért kedve támadt sétálni egyet a Duna-parton, úgyhogy Pesten maradt, és ezzel aztán alaposan elszúrta, mert a Duna-parton összetalálkozott a belsőépítésszel, akinél januárban a pixeles tervrajzokat megrendelte, egyfelől a megcsonkított régi jugoszláv címer tervrajzát, másfelől a Richter-képét, amely a motorcsónakázó fiatalokat ábrázolja, mondta, de ez most mindegy, mert a lényeg az, hogy a szabadkai származású „ex-jugó" pasast még januárban ismerte meg, és első perctől kezdve volt valami idegesítő ebben az alakban, pontosabban nem tudta volna meghatározni, hogy mi az, ami ennyire bosszantja, talán a sárga haja, a csirkére emlékeztető feje, a girhes alkata, vagy még inkább az, ahogy a fejét időnként meg-megrántotta, mint ahogy a csirkék szokták, mondta, de ugyanilyen idegesítő volt a pasas beszéde is, sőt könnyen lehet, hogy ez a pesties mekegés volt a legidegesítőbb benne, mert ez a mekegés önmagában is elég bosszantó, de egy szabadkai pali szájából kifejezetten dühítő, mondta, szóval lehet, hogy elsősorban a pesties mekegése miatt idegesítette a sárga hajú belsőépítész kezdettől fogva, de később sikerült lehűtenie magában ezt az ellenszenvet, és egész tűrhető viszony alakult ki közöttük, úgyhogy a szivar már január végén meghívta egy ilyen baráti összejövetelre, amelyen sok „ex-jugó" is lesz majd, ezt a pali külön hangsúlyozta, mintha valami kurva jó dologról lenne szó, gondolta, és előbbre gurult néhány métert, a kocsi órája szerint 13:29 volt, vagyis félóra se volt elég ahhoz, hogy az Oktogontól a Nagymező utcáig érjen, úgyhogy nagy baromság volt Pesten maradnia, gondolta, de valamiért elérzékenyült az este, és végig akart sétálni a Duna-parton, látni akarta a Szabadság-hidat meg a Gellért Szállót, és miután megnézte őket, az Erzsébet-híd felé sétált tovább, és a Duna túloldalán ki volt világítva a budai vár, és minden szép volt, a hidak is, a Gellért Szálló is, a budai vár is, úgyhogy a sétával tulajdonképpen nem lett volna semmi baj, ha nem fut össze a csirkefejű belsőépítésszel, mondta, aki rögtön arról kezdett mekegni, hogy mennyire nagyszerű, hogy találkoztak, és hogy másnap lesz az újabb összejövetelük az „ex-jugókkal", ezúttal kint, Szentendrén, az egyik becsei származású barátjuknál, és ezennel nagy szeretettel meghívja őt is, reméli, hogy el tud jönni, mekegte a csirkefejű, ő pedig az egyszerűség kedvéért igent mondott, miközben sokkal egyszerűbb lett volna nemet mondania, igen, azt kellett volna válaszolnia a csirkefejűnek, hogy másnap már nem lesz Pesten, mert hajnalban indulnia kell tovább Újvidékre, gondolta a dugóban, de ő sajnos nem ezt válaszolta, hanem igent mondott, és ráadásul meg is köszönte a meghívást, ami már tényleg túlzás volt, szóval nem azzal szúrta el a dolgokat, hogy Pesten maradt, és nem is azzal, hogy sétált egyet a Duna-parton, mert a sétával tulajdonképpen nem volt semmi baj, szép volt a Gellért Szálló, és szép volt a gazdagon kivilágított budai vár is, a Hotel Intercontinental előtt pedig már majdnem úgy érezte magát, mintha egy igazi európai nagyvárosban volna, mert a levegőnek jó illata volt, és francia, olasz, angol szavakat lehetett hallani mindenfelől, vagyis a sétával az ég világon nem lett volna semmi baj, ha nem találkozik össze a belsőépítésszel, de alapjában véve még ez se lett volna olyan nagy gond, mert a legnagyobb hiba kétségkívül az volt, hogy a meghívásra igent mondott.

5

Később, amikor már az ablakban állt és a Dunát nézte, arra gondolt, hogy ezt a súlyos baklövést csak azzal ellensúlyozhatná, hogyha másnap délután tényleg elmenne erre az úgynevezett baráti összejövetelre, mondta, így tehát, miután délben a töröknél megebédelt, elindult Szentendrére, előtte azonban még venni akart magának egy fekete füzetet, hogy legyen valami értelme is annak, hogy Pesten maradt, mondta, de ez az ötlet utólag még nagyobb melléfogásnak bizonyult, mert alighogy elindult a Terror Házától, már a második szemafornál elakadt, és azután az Andrássy úton mindkét irányban megrekedt a forgalom, úgyhogy csak lépésben lehetett haladni, vagy még lépésben se, mondta, a Nagymező utcánál pedig balra kanyarodni és jobbra behajtani is tilos volt, amitől még ugyan elkanyarodhatott vagy befordulhatott volna jobbra vagy balra, csak hát a sarkon állt egy rendőrautó, és neki semmi kedve nem volt vitába bonyolódni a pesti rendőrökkel, mondta, pedig voltak olyanok, akik nem bírták tovább cérnával, és elkanyarodtak balra vagy behajtottak jobbra, de a rendőrök meg se mozdultak, mondta, valamiért nem foglalkoztak ezekkel a szabálytalankodókkal, és csak a többi autós nyomta vadul a dudát, ennyit viszont mindenképp megért volna egy ilyen manőver, hogyha ezzel a dugóból kiszabadulhat, gondolta, de végül mégse kockáztatta meg, mert a kocsinak, amit vezetett, szerb rendszámtáblája volt, és ha ezt a pesti rendőrök meglátják, feltehetően nem lennének ilyen elnézőek, gondolta, és megint az a szarszag legyintette meg az orrát, de hiába nézte a cipőjét, nem látott rajta semmilyen nyomot, közben a szemafor az Opera előtt zöldre váltott, de a sor nem indult meg, és csak azután gurultak előbbre egy-két autónyival, amikor a lámpa már visszaváltott pirosra, az Andrássy út mindkét irányában csak vánszorogtak az autók, mondta, és böfögött egyet, amitől savanyú íz szaladt fel a torkába, úgyhogy innia kellett egy korty vizet, és ebben a percben az előtte álló kocsi egyszer csak hátrébb tolatott, majd ugyanilyen fürgén balra kanyarodott, és félig áthajtott a szembejövő sávba, mondta, ahol egy cipőfejű pasas nem állt előre időben, és ez a másik fószer a helyzetet kihasználva befurakodott elé, mondta, de az egész olyan gyorsan játszódott le, hogy a cipőfejű először fel se fogta, mi történt, és csak nézte, ahogy a kopasz keresztbe fordul az úton, amikor viszont mégis felfogta, hogy éppen most furakodtak be elé, akkor elvörösödött, és felzúgatta a motort, de már késő volt, a jelenet lejátszódott, a kopasz fószer bevágott elé, és ezen már nem lehetett változtatni, ettől viszont a cipőfejű, ha lehet, még ingerültebb lett, a feje teljesen lila volt, és veszettül nyomta a dudát, azután letekerte az ablakot, kinyújtotta a kezét, és faszt mutatott a kopasznak, aki mindettől persze a legkevésbé se hatódott meg, éppen ellenkezőleg, amikor a sor ismét megmozdult, haláli nyugalommal előbbre gurult, mondta, neki pedig az járt a fejében, hogy a Nagymező utcánál mégiscsak el kellett volna fordulnia balra, mert a Király utcán biztos könnyebben eljutott volna a körútra, ahol a múltkor azokat a füzeteket látta, de ő berezelt a rendőröktől, és nem fordult el, és most már késő, gondolta, majd a szentendrei nő, Zsóka (vagy Zsanett?) jutott eszébe, akivel a legutóbbi baráti összejövetelen találkozott, még valamikor januárban, és ez a Zsóka mély benyomást tett rá a szép nagy orrával meg a robusztus melleivel, de azután Splitben hamarosan megismerte Celiát, és akkor Zsóka kicsúszott a szívéből, mint ahogy a kulcs szokott kicsúszni a nadrágzsebből, amikor hanyatt fekszik az ember, gondolta, most viszont egyszerre megint ott volt a

fejében ez a szentendrei nő, és nagyon remélte, hogy ezen az újabb úgynevezett baráti összejövetelen ismét találkozni fog vele, mert akkor esetleg az is előfordulhat, hogy ezúttal Celia hull majd ki belőle Zsóka vagy Zsanett javára, gondolta, de az Andrássyn egyre csak vesztegelt a forgalom, a kocsi órája szerint már 13:47 volt, úgyhogy mégiscsak jobb lett volna, ha visszafordul, különben is ki tudja, megvan-e még egyáltalán az a fekete füzet, amit abban a körúti boltban látott a múltkor, és ahogy az Operához közeledett, egyre csak azon járt az esze, hogy hogyan lehetne kiszabadulni innen, és az előző estére gondolt, amikor az ablakban állt, és a Dunát meg távolabb a budai hegyeket nézte, ami szép volt, tényleg szép, de mégis azt érezte közben, hogy valami hiányzik innen, csak nem tudott rájönni, hogy mi lehet az, a szomszéd lakásban felnevetett egy nő, aztán egy férfi is, és valami ragacsos könnyűzenét lehetett hallani, szemben a budai rakparton jöttek és mentek az autók, és az a nő a szomszédban egy idő után már nem nevetgélt, hanem kicsiket nyögött, előbb csak ritkán, azután egyre fokozódó ritmusban, és időnként a férfi is horkantott egyet, de valami ezekből a hangokból is hiányzott, akárcsak a hegyekről vagy az égről, pedig a nő nagyon igyekezett, hogy jó legyen, mondta, a Duna túloldalán araszoló autók fényei közben ragyogó gyöngyfüzérré olvadtak össze a szemében, és ez is nagyon szép volt, az ablakban állt, nézte a Dunát, nézte a budai fényeket tükröző vizet, és közben arra gondolt, hogy ilyennek látszottak Split fényei is Dali jachtjáról februárban, amikor egy este kihajóztak, hogy a villa falára kerülő mozaikkép részleteit megbeszéljék.

6

A lámpa az Operánál még piros volt, amikor az autók előbbre gurultak egy-két métert, és akkor valahonnan megint szarszagot érzett, vagyis lehet, hogy az Oktogon környékén mégiscsak szarba lépett, mondta, a mellette veszteglő autó sofőrjének a nyelve, mint egy jól olajozott dugattyú, vagy mint egy nedves kis tengeri állatka, szaporán ki-be járt, ez a pasas még nála is idegesebb volt, persze jogosan, mert még mindig csak az Opera előtt jártak, közelről és távolról tülkölések hallatszottak, ennyi idő alatt már a horgosi határra is odaérhettek volna, szóval nagy baromság volt, hogy Pesten maradt, mondta, és azzal folytatta, hogy előző este, amikor zuhanyozni akart, egy svábbogarat talált a fürdőkádban, és egy újságlapból tölcsért formált, hogy elcsípje vele és kidobja, de túl lapos és túl sovány volt ez a svábbogár, úgyhogy csak ide-oda tologatta azzal a rögtönzött rovarfogóval, és ettől a tologatástól a bogár egyszer csak felélénkült, és elkezdett rohangálni a kád alján, de olyan fürgén, hogy egyszerűen nem lehetett utolérni, mondta, végül egy hirtelen mozdulattal elébe rakta a papírtölcsért, és a svábbogár egyenesen beleszaladt, és akkor gyorsan az ablakhoz ment, kinyitotta, és a bogarat a papírtölcsérrel együtt kidobta, mondta, és böfögött egyet, azután ivott egy korty vizet, majd néhány méterrel előbbre gurult, de még mindig csak az Opera előtt jártak, és ezen a sarkon is a Budapest Bank plakátja díszelgett egy hirdetőoszlopon, korábban nem kocsival, hanem gyalog, vagy legfeljebb villamossal közlekedett, csak amióta Dalinak dolgozott, azóta kezdett autózni Pesten, mondta, és ha ez a ragyaverte belvárosi forgalom időben eszébe jutott volna, akkor egész biztosan el se indul a papírboltba, vagy ha mégis elindul, akkor nem kocsival, hanem gyalog ment volna, mert gyalog félóra elég lett volna, hogy elintézze az egészet, mondta, és ettől kezdett megint ideges lenni, úgyhogy próbált másra koncentrálni, és a vigyorgó pofát nézte a Budapest Bank reklámplakátján, meg a szemközti sávban közeledő, feketén csillogó terepjárót, amelyet már messziről felismert, mert ez egy Hummer volt, és a vezetői kabinja legalább fél méterrel a többi kocsi fölé magasodott, de hiába voltak a hatalmas kerekek, és hiába volt a 400 lóerő, ez a Hummer ugyanúgy beszorult a dugóba, mint az összes többi autó, vagyis semmi hasznát nem lehetett venni ennek a marha nagy terepjárónak a belváros szívében, egy sivatagi hadjáratban jól jöhet egy ilyen Hummer, de a budapesti dugóban nem ér semmit se, mondta, noha bizonyos tekintetben Budapest is háború sújtotta övezet, egy évtizedek óta tartó állóháború lesújtó színhelye, ahol az utcák sebesültekkel és áldozatokkal vannak tele, mondta, az Opera előtt a jelzőlámpa még piros volt, de az autók mégis előbbre gurultak egy-két méterrel, mert a dugó kezdte kialakítani lassan a saját törvényeit, és senkit nem érdekeltek már a közlekedési szabályok, a gyalogosokat se, az átkelés megállás nélkül folyt, a veszteglő vagy vánszorgó autókat cikcakkban kerülgetve folyamatosan tódultak át az úton a járókelők, a szemaforok működtek még ugyan, de senki nem figyelt rájuk, és hiába is figyeltek volna, mert a közlekedés végleg elvált mindenféle szabálytól, már a mellékutcákban is tömött kocsisorok álltak, és csak a vezetők jóindulatától függött, hogy a mellékutcákból érkezők be tudnak-e csatlakozni az Andrássy útra, csakhogy ilyen körülmények között nem volt szó többé jóindulatról, csak a fásultság és az ingerültség különös keverékéről, mondta, és egyre több dudálás, anyázás és motorzúgatás hallatszott mindenfelől, aminek persze ugyanúgy semmi értelme nem volt, mint az amerikai terepjáró marha nagy kerekeinek a pesti dugóban, vagy mint annak, hogy az ember órákig vesztegeljen az Andrássy úton egy szaros füzet miatt, a kocsi óráján 14:28 volt, és még csak félúton járt az Oktogon meg a Deák tér között, de nem volt visszaút, innen már nem volt kiút, csapdába került, mint a svábbogár a fürdőkádban, mondta, és böffentett egyet, azután ivott egy korty ásványvizet, és ha így megy, akkor nemsokára hugyoznia is kell, gondolta, és hátranézett, hátha talál egy másik ásványvizes üveget valahol a hátsó ülésen, amibe szükség esetén belehugyozhat, de nem talált, ezért megpróbálta eldönteni, hogy mi lenne jobb, ha maga alá vizelne, és az ásványvize megmaradna, vagy ha belepisálna az üvegbe, és így víz nélkül maradna, mondta, mivel azonban két rossz közül kellett választania, a döntést elhalasztotta, és előre gurult fél autónyival, a szembe jövő sávban lassan közeledett a Hummer, a gyenge márciusi napfény megcsillant a sötét szélvédőjén, és egy szőkeség jelent meg az autók között, cikcakkban kerülgette a kocsikat, és amikor ellibegett a Hummer mellett, a sofőr tátott szájjal bámulta a seggét, neki viszont megint Celia jutott eszébe, mondta, pedig ez a nő magasabb lehetett nála, és a hátsója is formásabb volt, de a mellei ugyanolyan kicsinek tűntek, és a haja is hasonlóan állt, majd amikor megint előbbre gurult a kocsisor, azt látta, hogy a Hummernek német rendszámtáblája van, de mivel a káposztafejű, aki a kocsiban ült, nem nagyon emlékeztetett a németekre, először arra gondolt, hogy feltehetően csak egy gastarbeiter, mondta, azután megint előre álltak egy-két kocsihosszal, és közelebbről nézve már úgy látta, hogy ez az ipse a megtévesztésig hasonlít Grbre, és ettől zavarba jött, mert egy percig tényleg elhitte, hogy a vadbarom Grbet látja, és már majdnem intett is neki, de éppen böfögnie kellett, utána pedig megivott egy korty ásványvizet, és amikor újra felnézett,

akkor a káposztafejű is felé fordult, és így, szemtől szemben, már nem annyira hasonlított Grbre, mondta, és akkor újra megpróbálta eldönteni, hogy mi lenne jobb, ha maga alá hugyozna, vagy ha víz nélkül maradna, feltéve persze, ha tudna egyáltalán hugyozni a kocsiban, különben pedig mindennek az a nyavalyás fekete füzet volt az oka, mondta, azután két-három métert megint előbbre gurultak, és lehúzta a sliccét, előhalászta a farkát, és megpróbálta beledugni az ásványvizes palackba, de közben végig egyenes háttal ült, és mereven nézett előre, mintha semmi különös nem történne odalent, a volán alatt, a kezei azonban szaporán dolgoztak a lábai közt, és egy kicsit lejjebb csúszott az ülésen, hogy elérje a palackot, és így már hozzá is ért, és beledugta a hegyét, de csak ennyi fért be, és odanézett, hogy minden rendben van-e, és rendben volt minden, a megdöntött üveg alján egy kevés víz lötyögött, a farka hegye pedig benne volt az ásványvizes üveg szájában, mondta, egy kicsit még feljebb emelte az üveg farát, hogy az illeszkedés hibátlan legyen, és utána vizelni kezdett, de mivel elég régóta visszatartotta, ezért csak nehezen, szaggatottan indult meg, és rögtön el is akadt, de még szerencse volt, hogy elakadt, mondta, mert a farka hegyét mégse helyezte bele olyan jól az üvegbe, úgyhogy a pisa az ülésre meg a nadrág szárára szaladt, és akkor kivette a farkát, a kupakot visszacsavarta, és a palackot a jobb oldali ülésre dobta.

7

Amikor a szőke nő cikcakkban átkelt az Andrássyn, akkor sokan megnézték a formás kis seggét, az viszont minden bizonnyal csak őneki fordult meg a fejében, hogy milyen lehet ennek a nőnek az emésztése, vagyis hogy a belei görcsölnek-e, szokott-e puffadni, és hogy iszik-e elég joghurtot és centrifugázott zöldségeket, hogy a bélflórát rendben tartsa, mondta, de egy ilyen jól öltözött pesti nő valószínűleg nem konzerveket, hanem friss ételeket fogyaszt, sok zöld-

séggel és gyümölccsel persze, úgyhogy a belei feltehetően ugyanolyan jó formában vannak, mint a teste, mondta, és a húskonzervre gondolt, amit reggelire evett Dali lakásában, ezt a konzervet még bizonyára ő hagyta ott, valamikor januárban vagy februárban, mert egy szerb húskonzerv volt, annak a húsgyárnak a terméke, amelyet 1991-ben alapítottak, mondta, a háború elején ugyanis a horvát és a szlovén termékek néhány hét alatt eltűntek a polcokról, és az üzletek hónapokig üresek álltak, úgyhogy az áruforgalom áthelyeződött a piacokra, ahol már nem csak krumplit, sárgarépát, zellert és hagymát árultak, hanem gyakorlatilag mindent, amit a határokon átcsempésztek, orosz és ukrán szappanokat és zsebrádiókat, magyar és román sajtokat és zoknikat, bolgár és török villanyégőket és dezodorokat, és attól kezdve a szerbek mást ettek, mással mosakodtak, és más ruhákat hordtak, mint azelőtt, mondta, majd a boltokban

kezdtek lassan megjelenni a hazai termékek, a szerb cipők, a szerb kávék, a szerb pástétomok, a szerb húskonzervek, és ami azt illeti, nem nagyon akart belegondolni, hogy miféle hús és bőr kerül ezekbe a pástétomokba és konzervekbe, mondta, most viszont, az Andrássy úti dugóban vesztegelve, felmerült benne az ötlet, hogy az 1991-ben alapított húsgyárat kellene belefoglalni valahogy a szerb címerbe, mert talán ezzel a húsgyárral lehetne a legjobban kifejezni azt, hogy miről is volt szó valójában az elmúlt tizenvalahány évben, és nem csak Szerbiában, hanem az egész Balkánon, de ami azt illeti, az összes kelet-európai országban ugyanerről volt szó ezekben az években, mondta, legfeljebb annyi különbséggel, hogy valahol kevesebb, máshol meg több vér folyt, mondta, ami csak árnyalatnyi különbség persze, és ha jobban belegondol, tette hozzá, akkor tulajdonképpen az Európai Unió azúrkék lobogójára is ezt a húsgyárat kellene rajzolni, a szerb húsgyár fekete árnyképét, mondta, és egy nagyot ásított, majd fogta az ásványvizes üveget, és lecsavarta a kupakot, hogy igyon egy kortyot, de eszébe jutott, hogy az előbb már egyszer belenyomta a farkát az üvegbe, és inkább nem ivott, hanem azon törte a fejét, hogy mi a fenéért kellett kitalálnia ezt a baromságot, hogy mielőtt Szentendrére megy, előbb még elugrik a körútra a fekete füzetért, mert hát lényegében teljesen mindegy volt, hogy fekete vagy fehér, sima lapú vagy kockás, a végén úgyis kidobja, mondta, úgyhogy ha bármi értelme is volt annak, hogy Pesten maradt, akkor az nem a füzet, hanem a szentendrei nő volt, akivel remélhetőleg hamarosan találkozik most, mert ha nem találkozik vele, akkor tényleg nagyon elkúrta, és akkor csakugyan hiba volt Pesten maradnia, gondolta, majd böfögött egyet, és azután a szeme ugyanolyan könnyes lett, mint előző este, amikor a Duna-parton sétált, mondta, és lehet, hogy ez a gyengeség volt az oka mindennek, és ezért nem tudott nemet mondani a csirkefejű irodavezetőnek, amikor meghívta őt Szentendrére, mondta, ugyanis ő januárban vagy februárban már járt egyszer Szentendrén, és ez a város az első perctől kezdve úgyszólván belopta magát a szívébe, nem csak a galériák, nem csak a Duna-kanyar, nem csak a kanyargó, macskaköves utcák miatt, hanem talán a szerbek miatt is, akik néhány száz éve menekültek ide a törökök elől, de a hatásuk máig érezhető a város hangulatán, mondta, és most nem a falakra firkált címerekre gondol, mert azokból is akad persze bőven Szentendre utcáin, mondta, de itt valami egészen másról lehet szó, mondta, az igazság ugyanis az, hogy a magyarországi városok neki valahogy mindig is távoliak és idegenszerűek voltak, az egyedüli Szentendre kivételével, ahol éppen ellenkezőleg, már az első percben szinte otthon érezte magát, és akárhogy is vannak a dolgok, nagyon úgy tűnik, hogy neki a szerbek feltehetően örökre hozzátartoznak már ahhoz, amit eléggé bizonytalanul ugyan, de az otthonosság érzésének kell neveznie, mondta, de mindegy is, nem erről akart beszélni tulajdonképpen, hanem arról, hogy az említett gyengeség mellett legfeljebb még a szentendrei nőt hozhatja fel mentségül, Zsókát vagy Zsanettet, aki viszonylag mély benyomást tett rá, amikor január végén vagy február elején először találkoztak, mondta, persze tisztában van vele, tette hozzá, hogy ezek az ő úgynevezett mentségei meglehetősen bizonytalanok, ugyanolyan bizonytalanok, mint az áprilisi hó, mondta, és azzal is tisztában van, hogy ha már Pesten maradt, akkor nem a fekete füzeteken, hanem inkább a Hold utcai lányon kellett volna gondolkoznia, állítólag ugyanis Európában még mindig a pesti lányok a legjobbak, legalább is Dali szerint, akinek a lakása tele volt svábbogárral, reggel is talált egyet a mosogatóban, mondta, majd előbbre gurult egy-két autónyival, és már hugyoznia is kellett volna, de beragadt az Andrássy úti dugóba, úgyhogy se tovább menni, se leparkolni nem lehetett, mert a parkolósávban is egymást érték a kocsik, végül tehát mégiscsak bele kell hugyoznia az ásványvizes üvegbe, gondolta, amiről pedig egyes egyedül a mozgássérültek tehetnek majd, mert az Andrássy út parkolósávja tele volt a mozgássérültek jobbnál jobb kocsijaival, és ami azt illeti, sokáig nem értette, hogy miért van itt minden második autóra kiragasztva a mozgássérült matrica, és már kezdte azt hinni, hogy Dali is tévedett, mert Budapest nem a kurvák, hanem a jómódú mozgássérültek fővárosa, mondta, de azután délben, amikor az Oktogon közelében megebédelt, és a gyorsétteremből az utcára lépett, az orra előtt parkolt le, félig a zebrára, egy vadonatúj, hófehér Mercedes, és így a saját szemével látta, ahogy a hurkabajszú sofőr elővett egy mozgássérült igazolványt, a szélvédő mögé rakta, azután kiszállt, könnyedén végigsimított a zakóján, majd ruganyos léptekkel, ezüst csatokkal díszített, hegyes orrú, tejfehér cipőben megindult az Oktogon felé, még csak egy nyavalyás sétabot se volt nála, és akkor összeállt neki a kép, mondta, mert eszébe jutott, hogy a mozgássérültek ott is leparkolhatnak, ahol más autósok nem, és mivel Pesten a parkolóhelyekért szinte közelharc folyik, így a mozgássérült igazolványoknak és matricáknak elég jó ára lehet a feketepiacokon, mondta, és utána mégis ivott egy kortyot az ásványvizes üvegből, amelybe az előbb néhány cseppet belevizelt.

8

Az oroszok még mindig Pestre járnak, ha dugni akarnak egy jót, mert a magyar prostikkal nincs baj, a magyar prostik állítólag továbbra is világszínvonalúak, mondta, úgyhogy jobban tette volna, ha a Hold utcai lányhoz megy, nem pedig sima lapú füzetekért a körútra, de mindegy, ezt már elszúrta, mondta, annyira elszúrta, hogy csak egyféleképpen teheti jóvá, legalábbis részben, gondolta, mert egy ekkora ballépést nem lehet teljesen jóvátenni, legfeljebb csak enyhíteni vagy szépíteni, mondta, mégpedig azzal, hogy ezen az úgynevezett baráti összejövetelen felszedi Zsókát vagy Zsanettet, és azután meg is farkalja rendesen, nem úgy, mint a mozgáskorlátozott pestiek, hanem úgy, mint az oroszok vagy a szerbek, akiknek még van vér a szerszámukban, mondta, és a szentendrei nő szép nagy orrára gondolt, meg arra, hogy az orrán és az orra környékén milyen szép halvány szeplők vannak szétszórva, mondta, és ha ebből az orrból vagy ezekből a szeplőkből indul ki, akkor könnyen oda lyukadhatna, hogy ez a Zsóka (vagy Zsanett) egy zsidó nő, egy szívbe markolóan szép zsidó nő, mondta, és ettől megint felizgult, mert zsidó nővel nem volt még dolga, mondta, és most elképzelte, ahogy hátulról csinálják, és közben a hasát, a mellét, az orrát simogatja, és belenyúl a szájába, mondta, és erről megint Celia jutott eszébe, az első éjszakájuk, amikor Celia kicsi mellét dörzsölte, és néhány órára megint az a valaki lehetett, akiről már azt hitte, hogy örökre elveszett, mert ott maradt a behavazott harckocsiban, és aztán, amikor Celia a szájába vette, és nyaldosta, nyálazta, szívta a farkát, akkor ez olyan volt, mintha egy percre megint a *Manhattan* plakátja előtt állna, amikor még úgy tűnt, hogy minden lehetséges, és hogy a vágyak beteljesíthetők, mondta, és csak most, az Andrássy úti dugóban értette meg, hogy miért találta annyira szívén ez a lány, és hogy a boldog izgatottságnak, amelyet a mellkasában érzett, nem annyira a szerelemhez, mint inkább az elsüllyedt életéhez, az elsüllyedt életére vonatkozó

érzéseihez, ezeknek az érzéseknek a nehezen kibogozható kötegéhez lehetett köze, mondta, és közben néhány méterrel előbbre állt, majd elkezdte a házakat nézni, mert ezeken a százéves, gyönyörű épületeken akarta megpihentetni a szemét, és ahogy nézte őket, egyszer csak belehasított a felismerés, hogy mit jelent ez a dugó, és hogy miért van ez a lassúság, és hogy minek köszönhető ez a nehézkes áramlás, mondta, mert miközben ezeket a mellbevágóan szép házakat nézte, egy elsüllyedt birodalom emlékei jelentek meg a szemei előtt, és egy víz alá merült főváros elbűvölő maradványainak látta az Andrássy út épületeit, mondta, és ez lehet az oka annak is, gondolta, hogy a pestiek arca jellegzetesen sápadt és színtelen, mondta, mivel a víz mélyén, ezek közt az elmosódó díszletek közt élnek, és nem kapnak elég fényt, de mégse tudnak, nem mernek vagy nem akarnak kiszabadulni innen, mondta, inkább az ezeréves álmaikba süllyednek, és ennek az álomnak a mélyén szunnyadoznak, de ha valaki megzavarja őket ebben a szunnyadozásban, akkor egy pillanatra magukhoz térnek, és vadul nyomni kezdik a dudát, vagy pedig a középső ujjaikat mutogatják és éktelenül szidják egymás anyját, mondta, és ivott egy kortyot a hugyos vízből, majd előbbre gurult két autónyival, a kocsi óráján most 14:46 volt, és úgy tűnt, mintha gyorsabban haladna a sor, mert nem sokkal később megint előbbre állt, persze kérdés, hogy mennyire lehet gyorsulásnak nevezni, ha öt perc helyett négy percenként halad egy métert a kocsisor, mondta, és akkor jobbról egy mellékutca mellé ért, amelybe elvileg behajthatott volna, de a forgalom ebben az utcában is ugyanúgy eldugult, mint az Andrássy úton, ezért meg se próbált befordulni, mondta, hanem előbbre állt egy-két autónyival, és arra gondolt, hogy most már tulajdonképpen mindegy is, hogy ki tud-e szabadulni innen vagy nem, mert nemsokára az Andrássy út végére ér, balról már közel volt a fekete kirakat, és már nem ellenkezett, nem tiltakozott, és nem akart kiszabadulni se, csak ásított egyet, és ivott egy kortyot a hugyos vízből, de már nagyon kellett volna pisálnia is, azután előbbre állt két autónyival, persze ha jobban belegondolunk, ennyi idő alatt már hazaért volna Újvidékre, mondta, még abban az esetben is, ha hozzávesszük a várakozást a szerb–magyar határon, ami tulajdonképpen magyar–magyar határ persze, de mindegy, ezeket a határokat ide-oda tologatják, épp csak megszüntetni nem tudják őket, Európa képtelen meglenni határok nélkül, és ha átmenetileg olykor „légiesítik” is őket, hamarosan újra megrajzolják, újra meghúzzák, újra megerősítik mindet, mint ahogy a tenger hullámai rajzolnak redőket, bordákat, vonalakat a parti homokra, majd elmossák, és kicsivel arrébb megint megrajzolják őket, mondta, szóval ennyi idő alatt már otthon lehetne, vagy legalábbis Újvidékhez nagyon közel, talán épp a topolyai benzinkútnál járna ezekben a percekben, és akkor megállna teletankolni a tartályt persze, mert a szerb üzemanyag olcsóbb, mint a magyar, és mert a pénztárnál Jelenával találkozna, a fekete gyöngyszemmel, aki nem sokkal azután került oda, hogy ő otthagyta a céget, mondta, Jelena orra mellett egy bájos fekete szemölcs volt, és az erős mellein kívül ez a szemölcs is imponált P.-nek, akinek talán ugyanazt jelentette ez a fekete szerb nő, mint amit neki jelentett Zsóka vagy Zsanett, mondta, és valamiért összekötötte most a fejében ezt a két nőt, akik persze semmit nem tudtak egymásról, és amikor megint előbbre gurult egy-két autónyival, éppen egy vonalba került a fekete kirakattal, amiben semmi más nem volt, csak középen, egy diszkréten megvilágított rekeszben, egy nagy, fekete töltőtoll, mondta, és akkor ő a fekete ruhacsíptetőre gondolt, amit Splitben talált a ház előtt, az egyik erkélyről eshetett le, és ő eltette, mert ki tudja, esetleg jó lesz még valamire, hátha össze lehet majd fogni vele valamit, amit mással már nem, mondta, azután fogta az ásványvizes palackot, lecsavarta a kupakot, és ivott egy kortyot, majd pedig lehúzta a cipzárt, elővette a farkát, és megint beledugta a hegyét a palackba, mert ahogy Celia mondta egyszer, az élet harc, Celia sajnos túl gyakran mondott ilyen lapos dolgokat, de most néhány csepp megindult, azután meg már folyt is bele a palackba, nem, drága Celia, az élet nem harc, hanem csoda, válaszolta neki, mert minden más esetben felkúrta volna az agyát, de Celiával végig türelmes maradt, és hogyha mégis harc, akkor a harc is csoda, tette hozzá, persze ugyanolyan laposan, mondta, miközben hangosan csorgatott a palackba, és a hugyozás már régen esett olyan jól, mint a kocsiban, az Andrássy úti dugóban, persze még jobb lett volna, ha a teniszlabdákat is kiengedi a hasából, de azok bent maradtak, mondta, majd a pisálást befejezte, a kupakot visszacsavarta az ásványvizes palackra, és a kocsisor megint haladt egy keveset, előbbre gurult néhány méterrel, és 15:04-kor az Andrássy út végére ért, ahol széles ívben elkanyarodott balra, a Madách tér felé, és akkor egy hang azt súgta neki, hogy ki kellene tömni őket, ki kellene tömni egyesével mindegyiket, mondta, le kellene engedni a vérüket, és a véredényeket fel kellene tölteni viasszal vagy szilikonnal, és azután vissza lehet őket állítani ugyanoda, ahol vannak, a járdára, a zebrára, az üzletekbe és az autókba, mindenkit a maga helyére, mondta, és akkor Budapest lenne a világ legnagyobb panoptikuma, megállás nélkül jönnének az angol, az amerikai, a német, a francia, a japán turisták, hogy a kitömött magyarokat nézzék a víz alatti házak között, mondta, a kitömött emberek szerveit pedig el lehetne adni az ukrán újgazdagoknak, vagy az albánoknak, akik heroincsempészésből és szervkereskedelemből építik fel lassan Nagy-Albániát, legalábbis a szerbek szerint, mondta, de mindegy, hogy kinek adják el, a lényeg az, hogy mindenki jól járna vele, és Budapest végre egy gazdag európai nagyváros lenne, mondta, közben a Deák térre ért, és a Budapest Bank óriásplakátját nézte, a vigyorgó arcot és a bank védjegyét, a háttal egymásnak fordított két B betűt, ami egy négylevelű lóherére vagy egy vörös pillangóra hasonlított, és ahogy ezt a vörös pillangót nézte, a zöldesen kirajzolódó hajszálerekre gondolt Zsóka vagy Zsanett homlokán, és már nem bánta annyira, hogy Pesten maradt, mondta, mert Splitből egyenesen Újvidékre utazni mindig is lesújtó volt, legfeljebb az Andrássy úti dugóból tűnt úgy, hogy jobb lett volna mielőbb hazamennie, pedig dehogy lett volna jobb, mivel Újvidék megváltozott, és ezzel minden alkalommal, amikor hazaért, újra meg újra szembesülnie kellett, Splitben ugyanis erről a változásról valahogy mindig megfeledkezett, és soha nem az új, hanem állandóan csak a régi Újvidékre gondolt, a régi Újvidék iránt volt honvágya, mert Splitben néhány nap alatt teljesen kiment a fejéből, hogy mi lett Újvidékből az utóbbi években, mondta, ezért a pofára esés egyszer se maradt el, amikor Splitből hazatért, mert minden alkalommal újra látnia kellett, hogy mi lett Újvidékből, és hogy mi folyt ott, és hogy mi ment ott gyalázatosan végbe, mondta, ami végső soron azt jelenti, hogy minden egyes alkalommal, amikor hazatért, újra át kellett élnie, hogy Újvidék elveszett, számára legalábbis végérvényesen elveszett, mondta, szóval mégiscsak jobb, hogy Pesten maradt, és hogy Szentendrére indult, mert Szentendrén legalább jó a levegő, Szentendrének kellemes folyóillata van, régen Újvidéknek is fű-, fa- és folyóillata

volt, most viszont csak iszapszaga van, mondta, majd előbbre állt, és a két újvidéki klosár járt a fejében, akik még valamikor a háború elején jelentek meg a városban, az egyiknek a haja nullásra volt nyírva, és télen-nyáron egy taligát tologatott vastag katonakabátban, a másiknak vastag kötegekké összeragadt haja volt, és órákig állt egy helyben mozdulatlanul, a taligás kopaszt Nullának, a hosszú hajú elmélkedőt pedig Végtelennek nevezte magában, mondta, és a háború elején Újvidék központjában mindennap látni lehetett a Nullát és a Végtelent, a Nulla a rozoga taligáját tologatva járta az utcákat, a Végtelen pedig a Nemzeti Színház gránitlépcsőin állt órákon át, kezeit a hóna alá szorítva, mintha kényszerzubbonyt húztak volna rá, mondta, és a Nullának eredetileg nem taligája volt, hanem egy rozoga babakocsija, ezt húzogatta maga után egy madzaggal vagy drótdarabbal, mert ennek a babakocsinak nem volt fogója, később azután szerzett valahonnan egy taligát, és azzal rótta a köröket Újvidék központjában, mint akinek fontos dolga van, mondta, és időnként megállt valamelyik szemetes konténernél, belekotort, a taligára pakolt valamit, és utána a szerzett holmit tologatta egy darabig, majd egy másik konténernél mindent kidobott, és friss árut rakott a taligájára, ezalatt a Végtelen ott állt a Nemzeti Színház gránitlépcsőin, szorosan összefont karokkal, olyan mozdulatlanul, mintha egy emlékmű volna, és a járókelők feje felett a végtelenbe meredt, mondta, a háború elején sok ilyen hibbant alak jelent meg az utcákon, de ő arra gondolt, hogy így akarják megúszni a háborút, és csak ezért játsszák a hibbantat, ezek ketten viszont egész biztosan nem színleltek, mert ezek azóta se tűntek el, időnként még mindig látja őket, mondta, a taligásnak azóta sikerült egy jugoszláv tábornoki kalapot szereznie valahonnan, és most már vezérkari főnökként húzogatja-tologatja a semmit Újvidéken, mondta, és lassan a Madách teret is elhagyta, jobbról már a tűzoltók utcája közeledett, ahova engedély nélkül behajtani tilos, mondta, de nem is akart behajtani a tűzoltók utcájába, mert ezen a sarkon túl egy parkolónak kellett lennie jobbról, és ott akart megállni, hogy a füzeteket gyorsan elintézze, mondta, a jelzőlámpák végig pirosan világítottak a körúton, de mégis folyamatosan araszolt a kocsisor, és megint böffentenie kellett, azután pedig nyúlt az ásványvizes palackért, hogy igyon egy kortyot, de akkor rájött, hogy vize már nincsen, mert az előbb telehugyozta a palackot, úgyhogy ha megáll, akkor egy üveg ásványvizet is vesz majd a sarki DM-ben, gondolta, és azután mielőbb elhúz innen Szentendrére, ahol a levegő Duna-illatú, és ahol halvány zöldeskék erek kanyarognak Zsóka vagy Zsanett halántékán és mellén, milyen szerencse, hogy előző este összefutott a belsőépítésszel, gondolta, és milyen jó, hogy a belsőépítész meghívta őt erre az összejövetelre, mert ellenkező esetben már Újvidéken lenne, és csak szédelegne az iszapszagú újvidéki utcákon, mint az a hibbant pasas a taligával, gondolta, és megpróbált átsorakozni a jobb oldali sávba, hogy a parkolónál majd félreálljon, de sem az első, sem a második, sem a harmadik utána jövő sofőr nem engedte be, csak dudáltak és mutogatottak, mint a barom, de nem foglalkozott velük, megvárta, hogy a negyedik vagy az ötödik beengedje, és utána már csak a parkolót leste, hogy van-e szabad hely, de hiába meresztgette a szemét, ebben a parkolóban se látott helyet, pedig csak két perc kellett volna neki, kettő perc, hogy beugorjon a papírboltba, mondta, és imádkozni kezdett, hogy haladjon lassabban a sor, hátha közben felszabadul egy parkolóhely, ami tiszta agyrém volt persze, mert egész idáig azon idegeskedett, hogy nem haladnak elég gyorsan, most viszont azért rimánkodott, hogy álljanak meg, mondta, de a kocsisor nem állt meg, az autók szép lassan gurultak tovább az Astoria felé, akárha egész Budapest összefogott volna ellene, mondta, mert ezek szerint hiába araszolt végig az Andrássy úton, hiába nyugtatta magát Zsókával meg Zsanettel, és hiába hugyozta tele az ásványvizes palackot, mert most egy kurva parkolóhelyet se talált, a másik parkoló pedig csak az Astoria után következik, de amilyen a szerencséje, ott se lesz szabad hely, vagyis nagy marhaság volt végigverekednie magát a nemzeti lobogókkal feldíszített Andrássy úton, mert az Andrássy teljesen eldugult a másnapi ünnep miatt, amikor a kormányellenes tüntetők várhatóan újra megütköznek majd a rohamrendőrökkel, mondta, de mindegy, előbb vagy utóbb úgyis kiszabadul innen, és az is lehet, hogy az Astoria után le tud parkolni valahol, és akkor még mindig visszajöhet, hogy a fekete füzetet megvegye, mondta, az út most lassan az Astoria felé kanyarodott, de a papírboltot sehol nem látta, vagy talán nem vette észre, és közben már elhaladt előtte, a túloldalon a sarki bőrkereskedés következett, ahol táskákat, öveket, szíjakat és pénztárcákat árultak, és januárban ebben az üzletben vette a cipzáras kulcstartóját is, mivel a kulcsok egyik napról a másikra megszaporodtak a zsebében, Dalitól nem csak a pesti, hanem a spliti lakás és a villa kulcsait is megkapta, ezért kellett vennie egy új kulcstartót, mondta, és megint Celiára gondolt, mert amikor először felvitte őt a spliti lakásba, akkor olyan izgatott volt, hogy nem találta a megfelelő kulcsot, és sokáig bajlódott a zárral, úgyhogy mire bejutottak, Celia már teljesen be volt indulva, és az előszobában egymásnak estek, az ajtót be se csukták, csak belökték maguk mögött, és Celia olyan heves volt, mint a viharosan felkorbácsolt tenger, amikor a sziklás partot ostromolja, mondta, a vállának pedig, amikor megnyalta, sós íze volt, mint az Adriának, és azon az estén nem is volt más, csak a tenger, a tenger, a tenger, mondta, de néha elég egyetlen éjszakát tölteni a fűszeres illatú tengeren, hogy azután már csak a partra vetett halak szagát, az el nem múló dögszagot érezze az ember.

9

Már majdnem a körút és a Rákóczi út sarkánál járt, de a papírbolt nem volt sehol, pedig valahol itt kellett volna lennie, mondta, határozottan emlékezett rá, hogy amikor a bőrkereskedésben a kulcstartót vette, akkor a papírboltba is benézett utána, úgyhogy lehet, hogy most csak nem vette észre, vagy elnézte, és elment mellette, mondta, de mindegy, az Astoriánál majd leparkol, és visszajön gyalog, a papírbolt egész biztosan ott lesz a tűzoltók utcája körül valahol, mondta, mellette meg egy ékszerüzlet található, amelynek a kirakatában nemrég egy kobaltkék nyakéket látott, ennek a nyakéknek éppen olyan színe volt, mint Celia szemének, úgyhogy lehet, hogy csak emiatt akarta éppen itt, ebben a papírboltban megvenni a füzetet, mondta, és ha sikerül az Astoriánál leparkolnia, akkor megnézi majd, hogy ez a kobaltkék nyakék megvan-e még, utána pedig megkeresi azt a kávézót is a tűzoltók utcájában, amelynek az ablakából a múltkor azt látta, hogy egy őszülő bajszú, zergebőr öltönyös úr muzsikál a vendégeknek, nem zongorán, nem hegedűn, nem klarinéton, hanem egy hófehér hárfán, aminek aranyozott húrjai voltak, a zergebőr öltönyös úriember felsőteste pedig előrehátra ingott arra a zsibbasztó muzsikára, amit játszott, mondta, és most egyszer csak beugrott neki, hogy hiszen ezt a szivart látta ebéd után a török gyorsétterem előtt, igen, ez a hár-

fás volt az, aki a fehér Mercedesből kiszállt, és a szélvédő mögé kirakta a mozgássérült igazolványt, mondta, és amikor az útkereszteződésen áthaladt, már látta, hogy a Hotel Astoria előtt sincs parkolóhely, de nem baj, gondolta, a McDonald's után majd befordul az első utcába, hátha ott előbb le tud parkolni, és amikor néhány perc múlva elhagyta a McDonald's-ot, és befordult az első mellékutcába, akkor már rögtön meg is bánta, hogy arra ment, mondta, mert alig jutott el a rövid utca sarkáig, ott megint dugóba került, mivel mások is úgy gondolkoztak, ahogy ő, és azt hitték, hogy majd leparkolhatnak, mondta, de ebben az utcában se volt hely, úgyhogy a sarkon megint jobbra fordult, és behajtott a Magyar utcába, de a Magyar utcában is dugó volt, és mivel ez egyirányú utca, így semmi esélye nem volt, hogy visszafordúljon, persze nem is lett volna hova visszafordulnia, mondta, a többi utcában ugyanez volt a helyzet, és akkor dühében többször egymás után ráütött a volánra, mert tényleg úgy tűnt, hogy nincs tovább, és hogy itt ér véget a történet, mondta, vagy éppen ellenkezőleg, hogy ennek már soha nem lesz vége, mert olyan ez az egész, mint a kígyó, amelyik a saját farkába harap, mondta, és böfögött egyet, de vize már nem volt, hogy igyon egy kortyot, és a szerb ásványvízre gondolt, amelynek egy ideig P. volt az üzletkötője, és most az autók megindultak, de csak néhány métert haladtak, és arra gondolt, hogy mekkora szívás lenne, ha itt ragadna a belvárosban, és nem jutna ki Szentendrére, mondta, de akkor az az ötlete támadt, hogy ha kocsival nem sikerül, akkor esetleg kimehetne a HÉV-vel, csakhogy ahhoz is le kellene valahova parkolni, de a Magyar utcában egyelőre mozdulni se lehetett, és nagyon úgy tűnt, hogy ez most így is marad egy ideig, márpedig ha beszorul ide, és másnapig itt reked, akkor bajban lesz, mert a másnapi nemzeti ünnepen a kormányellenes tüntetők várhatóan újra megütköznek a rohamrendőrökkel, mondta, de mindegy, errefelé korábban is megettük egymást, és ki tudja, mivel töltötték a szerb húskonzervet a háború alatt, és ki tudja, mit kevertek akkor az albánok a húsos burek töltelékébe, persze a húskonzerv és a húsos burek még mindig jobb, mint a karóba húzás, mondta, a forgalom közben végleg megrekedni látszott, és akkor az útja itt ér véget, ebben a székrekedéses Magyar utcában, gondolta, és balról egy férfi jött szemben a járdán, nagy darab, elhízott pasas volt, az arcán minden lépésre megremegett a vastag hús, mint a kocsonya, mondta, és eszébe jutott a vita, amelyet Dali éttermében hallott, valamikor január elején, amikor a mozaikképpel kapcsolatos részleteket kellett megbeszélniük, és amíg Dalit várta az étteremben, egyszer csak megütötte a fülét ez a vita, amelyet a szomszéd asztalnál folytatott három pasas, és amely arról szólt, hogy kinek a nemzeti étele a csevap, a szerbeké, a horvátoké vagy a bosnyákoké, persze mind a három alak előtt egy-egy tál csevap gőzölgött, mondta, kockára vágott vörös hagymán sorakoztak egymás mellett a húsrudacskák, mint a lövedékek, és miközben ajvárba mártogatták és tömték magukba a kaját, az egyikük, egy csontos arcú, szikár pasas azt hangoztatta, hogy a csevap szerb nemzeti étel, mindig az volt, és örökre az is marad; a másik, egy kerek arcú, izzadékony szivar, akinek a haja hollófeketén fénylett, valamivel csendesebben, de ugyanilyen határozottan állította, hogy nem, nem, a csevap nem szerb találmány, ugyanis a szerbek a bosnyákoktól vették át, és csak annyit újítottak rajta, hogy disznóhúst kevertek hozzá; ez egy baromság, harsogta a csontos arcú, és mivel a hangerő volt a legfőbb érve, még hangosabban bizonygatta, hogy a csevap szerb étel, a bosnyákok lopták el a szerbektől, de el is basztak, tette hozzá, mert kihagyták belőle a disznóhúst; a hollófekete hajú erre csak annyit válaszolt, a bosnyákok nem csak disznóhúst, hanem eredetileg bárányhúst se kevernek a csevapba, csak marhát; na ez az, vetette közbe a csontos arcú izgatottan, hát éppen ezt mondja ő is, hogy a bosnyákok mekkora idióták; mire a hollóhajú, továbbra is higgadtan, azzal folytatta, hogy nem az a kérdés, hogy kik az idióták, hanem hogy melyik volt előbb, a bosnyák vagy a szerb csevap, és az igazság az, hogy a bosnyák volt előbb, mondta, de ez nem azt jelenti, hogy a csevapot a bosnyákok találták ki, mert ők meg a törököktől vették át, úgyhogy a csevap tulajdonképpen a törököktől ered, mondta, és a törököktől a bosnyákokon keresztül jutott el a szerbekhez, akik disznót és bárányt is kevertek a marhahúshoz, mondta a hollóhajú, és az igazság az, hogy neki is a szerb csevap ízlik a legjobban, éppen azért, mert háromféle darált húsból készül, mondta; ekkor megszólalt a harmadik is, egy sebhelyes arcú, barátságtalan pofa, aki eddig nem vett részt a beszélgetésben, csak csendben tömte magába a húsrudacskákat, most viszont azt mondta, hogy neki is a szerb csevap a legjobb, a vajdasági meg a legrosszabb, mivelhogy a vajdaságiak kihagyják a bárányt meg a marhát, és csak disznóhúsból készítik a csevapot, és ez nem is csevap, hanem fasírt, mondta; a csontos arcú erre azzal folytatta, hogy neki a fasírttal nincsen semmi baja, a bosnyák csevap viszont annál szarabb, mert a bosnyákok mindig mindent elkúrnak, mondta, és kezdte megint beleélni magát a témába, de a hollóhajú ekkor közbevetette, hogy baromság az egész, a bosnyákok is szerbek; mire a csontos arcú úgy tett, mintha ezt meg se hallotta volna, és csak fújta tovább, hogy neki éppenséggel a disznóból készült csevap a legjobb, mert a marhahús olyan, mint a rágógumi, a bárányhúsnak meg kimondottan birkaszar szaga van, mondta; a hollóhajú türelmesen megvárta, hogy a csontos arcú befejezze, majd a legnagyobb nyugalommal azt felelte, hogy ez persze ízlés dolga, és nem érdemes vitatkozni rajta, hogy kinek mi tetszik jobban, mint ahogy azon se, hogy a csevap kitől ered, mert a csevapot a törökök hozták a Balkánra, és mivel a törökök nem esznek disznóhúst, ezért a csevap eredetileg marhahúsból készül, mondta, és nem lehetett eldönteni, hogy azért mondja-e mindezt, hogy csillapítsa a kedélyeket, vagy ellenkezőleg, azért beszél így, hogy a csontosarcút felingerelje, de még egyszer hangsúlyozta, hogy kár ezen vitatkozni, mert tulajdonképpen mindegyik csevap jó, akár marhahúsból, akár bárányból, akár disznóból készül; a nagy büdös lófaszt mindegy, vágott vissza a csontos arcú, a csevap szerb étel, és az is marad, akármit mondanak a péder amerikaiak, mert a szerbek már akkor is léteztek, amikor híre se volt a bosnyákoknak vagy az amerikaiaknak, és akkor is lenni fognak, amikor sehol nem lesz már Bosznia és Amerika, mondta, majd teletömte a száját hússal és hagymával; ez igaz, felelte a hollóhajú, és lenyelte a falatot, de ha a csevap szerb nemzeti étel, akkor miért nem helyezzük jogvédelem alá, mint ahogy az olaszok a pizzát, kérdezte; miért, miért, csattant fel a csontos arcú tele szájjal, hát mikor védtünk mi meg bármit is, ami a miénk, kérdezett vissza, és újabb húsrudacskát mártott bele az ajvárba, majd bekapta… és ahogy a szorulásos Magyar utcában mindezt végiggondolta, most felmerült benne az ötlet, hogy az orális szokások mellett a csevap elkészítési módját is érdemes lenne taglalni a tervezett tanulmányában, mondta, és könnyen lehet, hogy a kettő között meglepő párhuzamokat lehet vonni majd, ami egyáltalán nem lenne meglepő, a bosnyák csevap ugyanis kétségkívül olyan, mint egy puha, vastag pöcs, a szerb

csevap meg, mint egy kemény, de vékony fasz, a vajdasági pedig, mint egy közepesen kemény, húsos hímtag, gondolta, és ebben nagy valószínűséggel az is szerepet játszhat, hogy a nők vagy a férfiak gyúrják a csevapot, mert a nemzeti szokások feltehetően ebben is különböznek, és ennek a részletnek külön fejezetet kell majd szentelnie a tanulmányában, mondta, a vajdasági nők például, ezt egyszer a saját szemével látta, különös elszántsággal görgetik a darált húst, ennek az elszántságnak nyoma sincs például a szárma vagy a fasírt készítésekor, mondta, és minden bizonnyal Jelena is csevapot sütött P.-nek, amikor meghívta őt vacsorára, a csevappal ugyanis nem lehet melléfogni, a csevapot minden férfi imádja a Balkánon, mondta, és most töredelmesen be kell vallania, hogy neki is a csevap a kedvence, a csevapnak soha, semmilyen körülmények között nem tud ellenállni, úgyhogy bizonyos tekintetben ő is balkáni férfi, mondta, és ez pedig olyan volt, mintha sót hintett volna egy régi sebre, tudniillik arra a kérdésre, hogy ki is ő valójában, és hogy tulajdonképpen mi köze van ehhez az egészhez, mondta, és a Magyar utcában vesztegelve arra gondolt, hogy nem olyan bonyolult dolog ez, és nem kell ezzel annyit foglalkozni, mert nem más ő, mint az, aki beszorult a Magyar utcába, és aki belehugyozott az ásványvizes palackba, mondta, és nem más ő, mint az, aki benzint svercelt a jugoszláv–magyar határon, és utána az újvidéki piacon eladta, és ő az, akit sok évvel később egy horvát benzinkúton szíven talált a Bazooka, és az is ő, aki ha délről fúj a szél, a suhogó fákat hallgatja, és az is, aki Berlinben sárgarépát evett, és azután telefingotta az utcákat, és ő az, aki nem tudja agyonnyomni a svábbogarat, és aki a boszniai szerb vezér lábáról levágja a körmöket, mondta, és az is ő, akinek a szeme újra és újra könnybe lábad, nem tudni mitől, és az is, aki a dögöket felszedi az útról, mondta, és az is ő, aki megmagyarázhatatlan honvágyat érez, ha meglátja a *Manhattan* plakátját, és mégse fog soha eljutni Amerikába, és valószínűleg nem jut el már Szentendrére se, mert ha nagy nehezen át is vergődte magát a belvároson, most végképp beszorult a Magyar utcába, és minden bizonnyal itt ér véget a történet, ebben az egyirányú, székrekedéses Magyar utcában, mondta, mert a kormányellenes tüntetők másnap végigvonulnak a belvároson, és a kirakatokat bezúzzák, a padokat felforgatják, a telefonfülkéket szétverik és az autókat felgyújtják, mondta, persze a készenléti rendőrség vízágyúi majd eloltják a tüzeket, úgyhogy az is lehet, hogy nem a tüntetők tüze, hanem a rohamrendőrök vize végez majd velük, gondolta, és azután jöhetnek a dögeltakarítók, hogy az átázott hamut fellapátolják a ciánkék furgonukra, mondta, Brazo káromkodik majd, Od nagyokat köp, vagy fordítva, és az átnedvesedett, lucskos hamut kiviszik a domboldalra, és odaszórják a fűbe, a vastag törzsű fák közé, a leveleken átszűrődő napfény foltjaira, mondta, vagy ki tudja, az is lehet, hogy szappant főznek belőlük, mosószappant, mert a hamu az egyik legerősebb tisztítószer, és akkor tisztára lehetne mosni a kék katonai zubbonyokat, a fehér kórházi pizsamanadrágokat és a fekete tangabugyikat, és tisztára lehetne mosni mindent, amit a nemzeti színek összekentek, talán még a nemzeti lobogókat is tisztára lehetne mosni a hamuból főzött szappanokkal, gondolta… és akkor elöl, valahol az utca legelején egy autó megmozdult, és ez a bizonytalan mozdulat lassan végigvonult a kocsisoron, és mindenki előbbre gurult fél autónyival, majd néhány perc múlva elöl megint megmozdult egy autó, és ez a mozdulat is végighullámzott a kocsisoron, és előbbre gurultak néhány métert, utána megint egy mozdulat, és megint néhány méter, így haladtak, lassan, mint a giliszta, mondta, de a semminél ez is jobb volt, és arra gondolt, hogy talán mégiscsak kijuthat még Szentendrére, mert már nem akart leparkolni sehol, és nem akart már semmilyen füzetet se, csak a belvárosból akart kiszabadulni valahogy, mondta, és lassan a Magyar utca végéhez ért, ahol csak jobbra lehetett fordulni, úgyhogy elfordult jobbra, az Astoria felé, és a kocsisor most már lépésben haladt, mondta, és hamarosan megint ott volt az Astoriánál, és elfordult jobbra, a Múzeum körútra, vagyis megint ugyanott volt, ahol nagyjából egy órával előbb, de most csak ment egyenesen tovább a körúton, a Szabadság-híd felé, és mintha egy kicsit jobban haladtak volna, mert lassan már a Nemzeti Múzeumnál járt, és a Nemzeti Múzeum oszlopai is fel voltak díszítve piros-fehér-zöld szalagokkal és lobogókkal, úgyhogy „Talpra magyar!”, gondolta, és utána jobbról az Irish Pub következett, ahol januárban elég sok whiskyt megittak Dalival, mondta, a következő percben pedig a Kálvin térre ért, ahol sárgán villogtak a jelzőlámpák, és innen már látni lehetett a Szabadság-hidat, és attól kezdve már csak arra tudott gondolni, hogy hamarosan átkel a Dunán, és akkor megszabadul végre, mondta, megszabadul a belvárostól, mert ez már a célegyenes, és már csak egy kicsi kell, és mindjárt, mindjárt kijut innen.